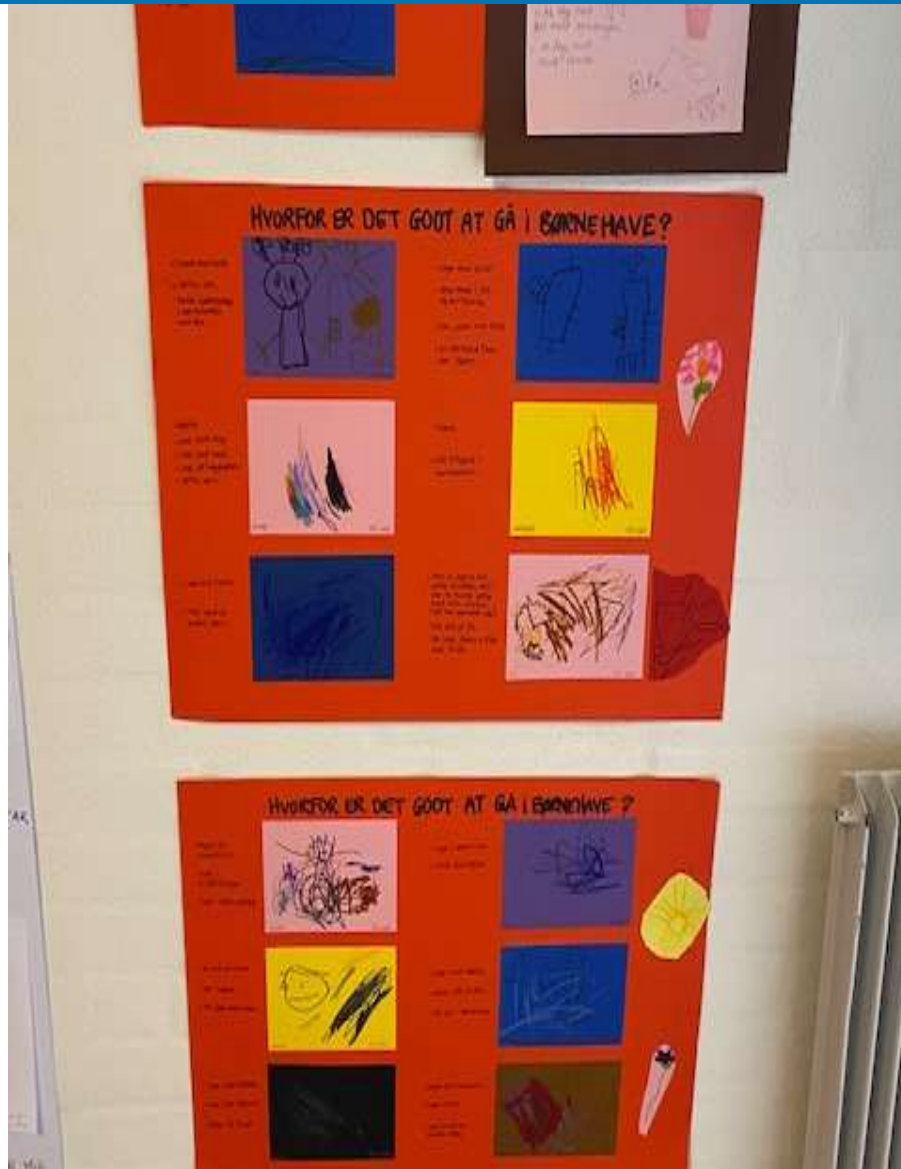

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Harbøre Børnecenter

2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens, trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Harbøre Børnecenter har vi eksperimenteret med forskellige læringsmiljøer. Set på og reflekteret over hvordan børnene agerede ud fra de forskellige parametre – trivsel, læring, udvikling og dannelse.

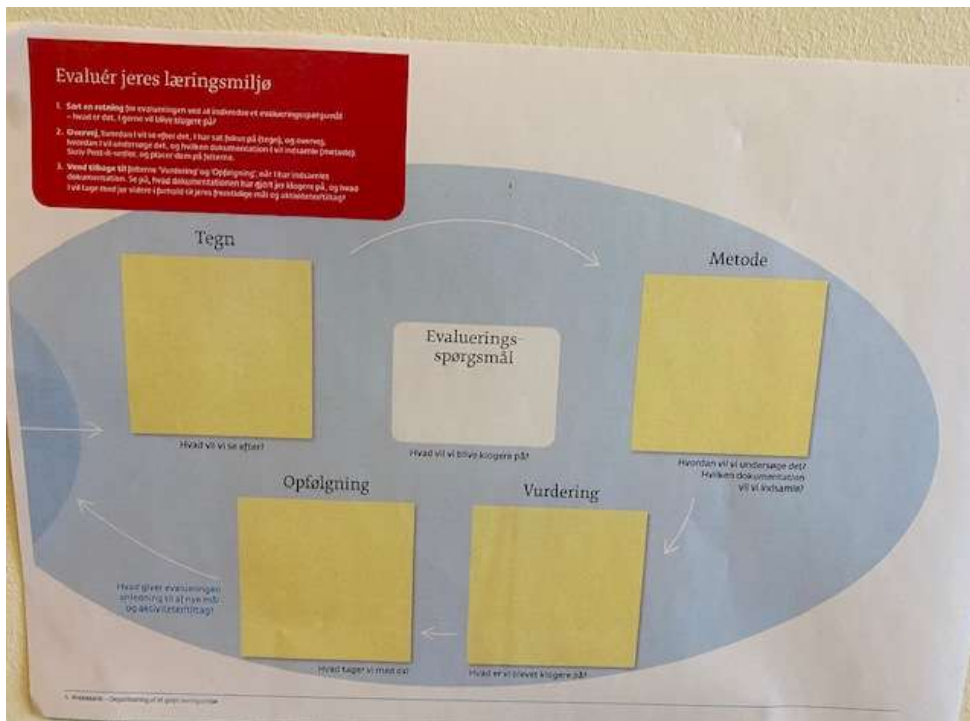
Vi er en DGI profil institution og tog først udgangspunkt i vores fællesrum, hvor der må tumles, leges med skumpuder, gyng, hoppe, bygge huler, balancere osv. Evalueringen viste, at vi ikke har indrettet vores rammer/læringsmiljøer til, at der er forskel på børns behov og lyst til fysisk aktivitet. Vi manglede derfor andre legemuligheder og kroge at kunne trække sig tilbage i. Dette er blevet etableret og vi er opmærksomme på at møde det enkelte barn på deres behov for fysisk aktivitet, samtidig med at vi også gerne vil udfordre færdigheder, mod og lyst til fællesskabet.

Vi har også haft fokus på vores daglige rutiner som f.eks. spisesituationer, garderoben og skift i hverdagen. Derudover er der arbejdet med at gøre kreative materiale mere tilgængelige og fristende for børnene, en købmandsbutik blev etableret hvor læringsmiljøets formål var at øve almindelige spilleregler og omgangsmåder, blev afprøvet. Vi har også haft et projekt hvor mod og personlige kompetencer var i fokus.

Alle vores evalueringer har ført til nye opdagelser og ændring, både store og små, i vores daglige praksis.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Først for nylig er der truffet beslutning om, hvilket evaluerings redskab vi vil benytte os af – nemlig procesark fra EMU:

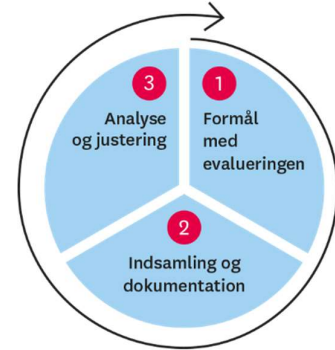
Tidligere har vi brugt egne skemaer. Vi laver to evalueringer årligt på hver stue. Disse aftales og arbejdes med på stuemøder. Der laves plan om indsamling af data og der sættes en tidsramme. Det er også på stuemøderne vores pædagogiske praksis drøftes og reflekteres over. Resultaterne af evalueringen fremlægges på personalemøde for det øvrige personale. Vi har drøftet om der skal være en fælles evalueringssproces for hele Børnehaven, men lige nu er motivationen for at arbejde med emner på de enkelte stuer, større.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Den sidste tid har naturligvis været præget af Covid 19 og vores almindelige hverdags struktur og rytme, er også påvirket deraf. Men vores fokus har været på det nye i den styrkede læreplan – det fælles pædagogiske grundlag: Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber og læringsmiljøer.

Disse elementer havde vi brug for at sætte i vores egen kontekst og være undersøgende på, hvordan vores syn og vores hverdag afspejlede elementerne. Det har været en god proces med plancher og post-it sedler. En proces der har taget tid fordi flere af elementer skulle afprøves og mærkes i vores pædagogiske praksis for at vi kunne få en så nærværd fælles forståelse for elementerne, så vi kunne arbejde med dem i hverdagen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Valg af evaluering:

Et eksempel på en evaluering der er lavet.

Mælkebøtten – stue for de 3-4 årige

Tiden efter formiddagsaktiviteterne og indtil børnene skal sætte sig ved bordet for at spise frokost, er en tid hvor personalet har mange praktiske gøremål. Der er derfor ofte forvirring og uro blandt børnene, fordi de bliver sat i en slags "venteposition". De må ikke gå i gang med at lege og finde ting frem, men de må heller ikke sætte sig til bords. Rutinen har været at børnene skal gå på badeværelset for at vaske hænder og ordne toiletbesøg. Eftersom de bliver færdige, må de gå på stuen igen og sætte sig på et tæppe og finde en bog at kigge i, indtil borddækning og mad er klar.

Alt imens de voksne ordner følgende:

- Stuen skal være nogenlunde opryddeligt, så eftermiddagsholdet ikke står med det.
- Der skal hjælp til toiletbesøg samt vask af hænderne. (og måske en eller to, der skal have hjælp til at få blusen skiftet efter vask af hænderne.)
- Bleer skal skiftes..
- Bordene skal vaskes af.
- Rulleborde skal hentes i køkkenet.
- I køkkenet skal maden anrettes og fordeles ud til hver stue.
- Bordene skal dækkes inde på stuen.
- Vi skal have et overordnet overblik over hvilke børn der har fået gjort hvad.
- Vi skal have opsyn med at ingen kommer i konflikter på deres vej fra A til B.
- Vi skal sørge for at børnene bliver siddende på tæppet og kigger i bøger, og ikke går i gang med noget andet.

Puha! Børnene ser ikke frem til denne stund hvor de må tage bøger frem og kigge i og det er tydeligt at dette "sceneskift", i stedet skaber uro. Og det forstår jeg virkelig godt, når man kigger på situationen fra et børneperspektiv. Denne aktivitet er et voksen-behov, for at få tid til at nå alle de praktiske gøremål, der er forbundet med overgangen fra formiddagsaktiviteter til frokostsituation.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vores formål med ændringen af den pædagogiske praksis, var at forbedre sceneskiftet til et udbytterigt læringsmiljø for både børn og voksne. Ved at styrke og forbedre læringsmiljøet sætter vi fokus på trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem børnefællesskaber.

Vi ville skabe **forudsigelighed** blandt både børn og voksne

Vi ville skabe en stund med **indhold og læring**

Vi ville skabe en stund med **nærvær, hygge og ro**.

For at kunne forbedre dette sceneskift til et udbytterigt læringsmiljø, har vi valgt at vende op og ned på hele strukturen i den daglige rutine og lavet følgende ændring i strukturen:

Vi korter formiddagsaktiviteterne en smule ned og afholder en daglig samling på det tidspunkt, hvor det kaotiske sceneskift plejede at være. Denne samling gør at vi kan strukturere os ud af en uhensigtsmæssig tid for børnene og samtidig giver det os mulighed og rammer for at komme omkring de forskellige læreplanstemaer, ved at have fokus på mange forskellige emner, lege, sange, historier, teater, rim og remser, hukommelsestræning, farver, tal og former, årstider, fællesskaber, følelser, robusthed, hverdagsproblematikker, gode snakke med børnene osv.

Sceneskiftet ser derfor nu således ud:

- Kl. 10.30/10.45 rydder vi alle op på stuen.
- Blebørnene bliver skiftet.
- Alle børn går ud og får vasket hænder inden samling.
- Vi har skiftet placering, så samlingen nu foregår i et lukket rum, hvor vi har ro og er fri for forstyrrelser af diverse praktiske gøremål.
- Inde i samlingsrummet har vi klistret billeder af børnene fast på gulvet, så de altid ved hvor de skal sidde.
- En voksen går fra til køkkentjans og borddækning.
- Resten af de voksne deltager i samling, således at den der holder samlingen, har fokus på det og de andre voksne holder styr på børneflokket.
- Vi har lavet et ugeskema, så vi altid ved hvilken voksen der holder samling og hvem der går fra til køkkentjans og borddækning.
- Når samlingen er færdig, sendes de ud i deres spisegrupper og sætter sig på deres plads ved spisebordet.

Vi besluttede os for at gå i gang med den nye struktur og lave vores iagttagelser og dataindsamling på det nye, for efterfølgende at evaluere på, om det gav den ønskede effekt.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi ville undersøge og observere på om og evt. hvordan børnene og stemningen ændrede sig i takt med at de nye tiltag blev implementeret.

Vi observerede og noterede alle de iagttagelser vi gjorde os undervejs i oprydningssituationen. Vi observerede på støj- og lydniveau. På vores stuemøder har vi vendt vores nedskrevne observationer og snakket undervejs om ting vi skulle finjustere i læreprocessen. Vi har inddraget børneperspektiv, ved at snakke med børnene undervejs om de nye ændringer. Vi har gjort dem til medspiller af ændringen, ved at lade dem komme med ideer og emner til samling, og dermed gøre deres mening betydningsfuld.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi er endnu engang blevet bekræftet i, at det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse har en betydelig sammenhæng. **Forudsigelighed og ro** er nøgleordene, for at opnå at skabe rum for den gode trivsel. Og **den gode trivsel** er altafgørende for at opnå **udvikling og dannelse** hos børnene.

Hos Mælkebøttens børn oplever vi, at de glæder sig og ser frem til samling hver eneste dag. Vi oplever at børnene har opnået mestring og udvikling i de forskellige emner, som vi præsenterer dem for under samling. Vi ser denne mestring komme til udtryk gennem snakke og leg på stuen igennem dagens løb. Vi oplever at børnene lærer omkring dannelse, ved at øve sig på at skulle være stille, når en voksen eller et barn snakker, vente på tur og huske at række hånden op, hvis man gerne vil bidrage.

Vi oplever at der er den ro og nærvær, som vi gerne ville opnå ved at ændre dette læringsmiljø. Kaosset er væk og er erstattet af en hyggestund.

Denne forudsigelighed vi har skabt i sceneskiftet blandt børnene, har også gjort, at vi oplever en markant ændring af støjniveauet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

De tiltag og fokus vi har gjort for at ændre vores pædagogiske praksis, har kun vist sig at kaste positive oplevelser fra sig. På baggrund af denne evaluering, som har givet os et forbedret læringsmiljø, har vi besluttet at de ændringer og justeringer vi har gjort os, fremover skal være permanente.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?.

Bestyrelse på Harbøre Skole og Børnecenter er inddraget i processen omkring arbejdet med den nye styrkede læreplan. Jeg, Helle (pædagogiskleder af Børnecentret) har fremlagt det materiale personalet har udarbejdet i forhold til det fælles pædagogiske grundlag. De er også inddraget i måden vi har eksperimenteret med læringsmiljøerne i børnehaven. Fremlæggelsen for dem har været med fokus på processen og hvilken betydning det har fået for vores praksis i hverdagen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Lige nu er vi optaget af, hvad evalueringsredskabet kan gøre for vores praksis. Om vi kan blive gode nok til at få stillet de rigtige evalueringsspørgsmål og anvendte procesarket så det rent faktisk skaber refleksioner og dermed en ønsket ændring og udvikling af læringsmiljøerne.

De læringsmiljøer der vil være fokus på i den nærmeste fremtid, er det der er relevant på de enkelte stuer. Fx mikro overgange, børn/barn der er på kanten af børnefællesskabet og dialog ved frokosten.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det er nyligt vi har taget procesarket i brug så det er for tidligt at kunne justere på. Jeg kan dog med sikkerhed sige, at uanset hvilken metode eller hvilket redskab vi har anvendt til evaluering, så oplever jeg at hvis vi bruger en form for systematik når vi evaluerer, har det givet et udbyttet i den pædagogiske praksis. Dette udbytte har vi fået fordi personalet har været gode til at reflektere sammen. Det har givet et godt grundlag og en fælles forståelse for hvorfor vi gør som vi gør i hverdagen. Forskelligheder i tilgange er blevet tydelige og drøftet på en måde, så vi er opmærksomme på at arbejde med og anvende det som en styrke i vores hverdag med børn og forældre.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Her er vi ikke kommet til endnu.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forandringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC